І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 215. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 18-го ЛИСТОПАДА 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 18, 1965 No. 215. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 17 листопада 1965 р.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ОБІЦЯЄ ВНЕСТИ ЗАКОНОПРОЄКТ В СПРАВІ СУДДІВ ПРИСЯЖНИХ в південних стейтах, де досі членами суддейського жюрі бувають, звичайно, самі білі, які несправедливо вирішують справи негритянських підсудних. Президент не виявив подробиць свого законопроєкту. Він заявив, що проситиме головного прокуратора Нікласа де Каценбаха, щоб подбав про те, щоб ця справа була справедливо з'ясована Конґресові. Президент порушив також справу боротьби проти вбогости і дискримінації в школах, яка не дозволяє мільйонам негрів здобути потрібну освіту. Найбільше місця в своїй мові Президент присвятив справі суддів присяжних.

КОМІСАР ФЕДЕРАЛЬНОЇ МЕШКАНЕВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ПЕРЕДБАЧАЄ ДОПОМОГУ НА МЕШКАННЯ для незаможних, щоб вони могли мешкати у відповідних приміщеннях. Комісар Філіп Н. Бравнстейн заявив, що найближчий Конґрес напевно схвалить потрібні фонди на те, щоб старші, незаможні особи могли діставати допомогу на заплачення комірного в кращих домах, ніж ті, в яких вони тепер живуть. На думку комісара Бравнстейна Конґрес цього року не схвалив потрібних фондів на цю ціль тільки тому, що він не був вірно про неї поінформований. Ці кращі мешкання будуть в нових домах, побудованих за допомогою федеральних фондів, або у відновлених за федеральні гроші.

ЛІКАРІ ВДОВОЛЕНІ З ВИДУЖУВАННЯ АЙЗЕНГАВЕРА В ОҐЕСТІ, ДЖОРДЖІЯ, але додають, що колишній президент не може цього тижня виїхати до армійського шпиталю у Вашинґтоні, бо це було б риском для його здоров'я. Айзенгавер міг би переїхати до столиці аж в понеділок або у вівторок, 22-го або 23-го листопада. Пані Айзенгавер також занедужала була і кілька днів не могла відвідати свого чоловіка, хоч вона тепер живе в тому самому шпиталі, що й колишній президент. Айзенгавер після атаки в середу 17-го листопада лежить в ліжку, хоч давніше він вже вставав. 16-го листопада лікарі передбачали, що Айзенгавер в Дні Подяки зможе побачитися зі своєю родиною.

В ГРУДНІ Ц.Р. ПОКЛИЧУТЬ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ 40,200 РЕКРУТІВ, а не 45.224, як давніше повідомляли, бо Корпус Морської Піхоти заявив, що він не потребує рекрутів, мавши доволі добровольців. Число зголошених добровольців до Корпусу Морської Піхоти збільшилося від серпня до жовтня на 113 відсотків, а в усіх трьох родах збройних сил це число виносить 60 відсотків. (У фльоті — 69, летунстві — 66, армії — 28). Одружені чоловіки, які не мають дітей, можуть бути покликані до військової служби в грудні ц р.

ҐОЛДВОТЕР ЗАЯВЛЯЄ, ЩО БУДЕ ПІДТРИМУВАТИ КАНДИДАТУРУ ГУБЕРНАТОРА РОКЕФЕЛЛЕРА, який минулого року відмовився був підтримувати республіканського кандидата на президента, яким був Ґолдвотер. Рокефеллер у виборах 1966-го року буде старатися про перевибір. На думку Ґолдвотера перемога Ліндсея, який здобув становище посадника Ню Йорку, є особистою перемогою цього політика, бо Ліндсей кандидував не як республіканець, тільки як незалежний кандидат.

У СВІТІ

НА ҐЕНЕРАЛЬНІЙ АСАМБЛЕЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ СКІНЧИЛИСЯ однотижневі дебати в справі членства Комуністичного Китаю в ОН. Останніми забирали ще слово представник Америки Чарльс В. Йост і Вільного Китаю Лію Чієх. Йост піддав під сумнів, чи сам Комуністичний Китай бажає собі вступити до Об'єднаних Націй, не висловившись про це ні словом під час дебат в ОН. Лію Чієх закинув азійським спонзорам внесення на прийняття Комуністичного Китаю, що вони роблять це зі страху та нещиро. З двох зголошених внесень — спершу голосуватимуть над внесенням Америки і 9 інших держав, що це „особливо важлива справа" і тому вимагає двох третіх голосів більшости. Щойно після того голосуватимуть за внеском 11-ох спонзорів інтересів Пейпінґу.

БІЛЬШІСТЬ ЧЛЕНІВ ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ ПОСТАВИЛАСЬ НЕПРИХИЛЬНО до внесення, щоб у декреті про „Становище Церкви у новітньому світі" виразно натаврувати „марксистський комунізм". Тільки 453 єрархи висловились за такий виразний засуд проти комунізму. 1.672 голосами прийнято стилізацію заяви про відношення до атеїзму. Другий Ватиканський Собор відкинув теж суґестії щодо злагіднення становища в справі контролі народин. Проєкт даної постанови звертає увагу на засадничі вимоги щасливої родини та подружжя, опертого на взаємній любові. Остаточне слово в цій справі матиме Папа, який покликав був до життя спеціяльну Комісію для студій проблеми перенаселення світу.

МОСКОВСЬКІ „ПРАВДА" й „ІЗВЄСТІЯ" ГОСТРО ВІДПОВІЛИ на комуно-китайський закид, що совєтська дипломатія діє в користь замирення у В'єтнамі по лінії американських інтересів. Совєтський уряд заявив через ті головні свої органи преси, аґенцію ТАСС і радіо, що пейпінґські закиди „в основі безпредметові, наклепницькі та провокаційні фабрикати, пройняті духом ворожости до совєтського народу". Ця совєтська відповідь прийшла в три дні після комуно-китайської атаки, що вказує на те, що про цю справу довго нараджувались в Кремлі.

ПІСЛЯ ПІВТОРИРІЧНОГО ДОСВІДУ З АМЕРИКАНСЬКИМ ВОЄННИМ КОРАБЛЕМ „Рікеттс", де встановлено різнонаціональну залогу з 5-ох країн НАТО, фахівці прийшли до переконання, що різнонаціональні моряки одні одних розуміють і здисципліновано виконують накази, але — кожний тужить за власною батьківщиною, що створює некорисну атмосферу. Тому буцім-то виринула концепція — воєнної атомової фльоти НАТО, де кожний корабель мав би власну національно-однородну залогу.

НА РЮКСЬКИХ ОСТРОВАХ В ЯПОНІЇ ОБРАНО до місцевого самоуправного 32-членного сойму 19 радних з керівної консервативної Демократичної партії, яка стоїть за тісну співпрацю з Америкою та дозволяє Америці на її велику військову базу в Окінаві. Американський губернатор формально затверджує кожного — місцевим соймом визначеного голову місцевої адміністрації, з яким американцям приходиться постійно співпрацювати.

ПОЛЬСЬКІ КОМУНІСТИЧНІ ЛІДЕРИ — ВЛАДИСЛАВ ҐОМУЛКА І ЮЗЕФ ЦИРАНКЕВІЧ — прибули з офіційними відвідинами до юґославського диктатора Тіта. Юґославія і Польща віддавна намагалися більше, як будь-котрі інші комуністичні сателітські держави, зберегти власну особовість та незалежність від Москви і „невтральність" в московсько-пейпінґському спорі.

Заприсягаючи Дж. А. Ґроновского, през. Джансон висловив надію на покращання взаємин з країнами Східньої Европи

Амбасадор Джан А. Ґроновскі, піднісши праву руку, в приявності президента Джансона складає присягу як новий амбасадор ЗДА до Польщі. У вівторок, 16-го листопада, амбасадор Ґроновскі відчалив з Ню Йорку на кораблі „Індепенденс" до Европи, щоб зайняти важливий пост американського амбасадора у Варшаві. Між тими, що супроводжали амбасадора Ґроновского в порті на корабель та прощали його з від'їздом, був і запрошений на цю церемонію головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисоґір.

Вашингтон. — Під час урочистости заприсяження Джана А. Ґроновского, як нового амбасадора ЗДА до Польщі, президент Джансон, складаючи признання Дж. А. Ґроновскому за його працю на становищі генерального поштмайстра ЗДА і бажаючи йому успіхів на новому становищі, висловив водночас із цим віру в те, що місія Джана А. Ґроновского, як репрезентанта ЗДА в Польщі, причиниться видатно для покращання взаємин між З'єднаними Державами Америки і країнами Східньої Европи. У своїй промові до Ґроновского і його присутньої родини, през. Л. Джансон пригадав, що Польща святкує в 1966 році тисячоліття прийняття християнства і свого вкладу в західню цивілізацію, як також згадав про леґендарних в історії польських борців за свободу, що своєю мужністю і геройством стали прикладом для всіх народів світу. Підкреслив президент Джансон також і дружні зв'язки між Польщею і ЗДА ще з того часу, як Пуласький прибув до ЗДА, щоб взяти участь в американській боротьбі за незалежність. В дальшому заявив президент Джансон, що завданням Дж. А. Ґроновского на становищі амбасадора ЗДА в Польщі буде знайдення й устійнення способів і шляхів, з допомогою яких ЗДА могли б зміцнити свої взаємини з народами Східньої Европи, пожвавлюючи зокрема туристичний рух, торгівлю, стипендії і дотації для студентів і науковців тощо. Закінчуючи свої побажання Дж. Ґроновскому, президент Джансон висловив також своє задоволення, що будівничим нових мостів між ЗДА і Польщею та іншими народами Східньої Европи стає видатний американський громадянин польського роду.

Прокомуністичні студенти в Уруґваю і Чіле демонструють проти Раска і Кеннеді

Монтевідео, Уруґвай. — По дорозі на Міжнародну Конференцію в Ріо де Жанейро державний секретар Дін Раск 16-го листопада вступив до Уруґваю, де конферував із президентом Вашинґтоном Бетрамом, а після того склав вінок перед пам'ятникам генерала Хозе Артіґаса. Під час цього до Раска приступив невідомий 25-річний студент і плюнув йому в обличчя, кажучи, що „робить це в імені свого народу". Поліція негайно вхопила цього студента, не виявивши його прізвища. Крім цього випадку не було інших протиамериканських виступів. Прибувши до Ріо де Жанейро в Бразилії, Раск сказав, що його зустрічали в Уруґваю, Чіле і Бразилії надзвичайно гостинно, крім одного „нетрадиційного випадку". Подорож його, казав Раск, була „надзвичайно приємна, продуктивна і будуюча". Того самого дня прокомуністичні студенти подібним способом демонстрували проти сенатора демократа з Ню Йорку Роберта Ф. Кеннеді в Консепсіоні в Чіле. Сенатор Кеннеді промовляв до тисячі студентів і при кінці своєї промови просив студентів, щоб виступили вперед та ставили запити. Коли з'явився сенатор Р. Кеннеді, група лівих прокомуністичних студентів відспівала чілійський і кубинський державні гимни та вигукувала: „Вбивство! Єнкі, йди додому!" Кеннеді чекав 20 хвилин, поки міг промовити до студентів. Ліві студенти не хотіли вийти вперед, тільки кричали, щоб Кеннеді прийшов між студентів. Коли сенатор Кеннеді зблизився до прокомуністичних студентів, вони копали його, плювали на нього, а деякі в куті залі спалили американський прапор. В короткій промові Кеннеді сказав, що ЗДА прихильно ставляться да проєкту соціяльних і економічних реформ, які здійснюються в Чіле. Він казав, що в уряді ЗДА є люди, тому можливі помилки, але цих помилок не можна направити киданням яєць, як це роблять чілійські студенти. Більшість студентів старалася заспокоїти комуністів, у висліді чого виникла між студентами бійка, після чого сенатор Кеннеді з журналістами і своїми співробітниками залишив залю. Під будинком протикомуністичні студенти приступили до дружини сенатора Кеннеді п-і Етел і просили її, щоб „пробачила їм цю ганебну ситуацію". 17-го листопада в Ріо де Жанейро почалася двотижнева конференція. На цій конференції мають полагодити важливі справи між американськими державами, як спір між Еквадором та Перу і між Арґентиною і Чіле.

ФРАНЦІЯ ПРОТИ ПОСИЛЮВАННЯ ЗБРОЙНОЇ СИЛИ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ

СЕНАТОР МАЙК МАНСФІЛД ПЕРЕВІВ ОДНОГОДИННУ РОЗМОВУ З ПРЕЗИДЕНТОМ ДЕ ҐОЛЛЕМ

Париж. — Лідер демократичної більшости в Сенаті, Майк Мансфілд, несподівано прибув до Парижу і був в минулий вівторок 16 листопада ц.р. на одногодинній авдієнції у президента Шарля де Ґолля, у приявності тільки перекладачів. За газетними твердженнями, де Ґолль мав заявити Мансфілдові, що за найважливішу справу він уважає німецьку проблему, при чому зайняв рішуче вороже становище проти всяких амбіцій Західньої Німеччини брати участь в атомовій зброї й атомовому стратегічному плянуванні західніх держав. У цій справі Франція буцім-то цілком погоджується з Совєтським Союзом та закидає Америці, що вона потурає німецьким змаганням осягнути щораз більшу мілітарну силу. Де Ґолль мав висловити перед сенатором Мансфілдом острах, щоб американські керівні чинники не піддалися „атомовому шантажеві", що його буцім-то захоче стосувати західньо - німецький канцлер Людвіґ Ерґард під час недалеких відвідин у Вашинґтоні. Президент де Ґолль буцім-то виявив готовість відбути нараду з президентом Джансоном після французьких виборів в грудні ц.р., але ініціятиву до такої зустрічі має подати американська сторона. Газети твердять, що французько-німецька приязнь насправді скінчилася і більше не існує, та що минулотижнева дводенна візита німецького міністра закордонних справ Ґерґарда Шредера була цілком невдачна: французи довго обводили його по фабриці автомобілів, бо — мовляв — „не знали просто, що йому сказати". Сенатор Мансфілд передав де Ґоллеві тільки усний привіт від президента Джансона. Він відлетів з Парижу до Варшави. Франція буцім-то втратила заінтересування в'єтнамською проблемою, після того, як виявилося банкрутство концепції де Ґолля щодо „невтралізації" В'єтнаму та після того, як французькому міністрові закордонних справ, Кув де Мурвілеві, заявили у Москві, що для Совєтського Союзу куди важливіша ситуація в Европі, зокрема проблема Німеччини, як вся справа В'єтнаму.

Помер Семен Підгайний — відомий політичний діяч і публіцист

Торонто, Канада. — В неділю, 14-го листопада цього року, помер тут після тяжкої недуги відомий український еміґраційний діяч, публіцист і письменник — Семен Олександрович Підгайний. Покійний був свого часу головою СУЖЕРО і востаннє головою Президії Федерації Об'єднань колишніх Політв'язнів і Репресованих Совєтським Режимом та членам Центрального Комітету Української Революційної Демократичної Партії — УРДП. Репресований сам комуністичним режимом в 30-их роках, перебував в ув'язненні в концентраційному таборі на Соловках і про свої переживання там написав дві видані вже на еміґрації, після закінчення другої світової війни, книжки спогадів „Українська інтеліґенція на Соловках" та „Недостріляні". Був також головним редактором відомої „Білої книги про чорні діла Кремля". Похорон сл. п. Семена Підгайного відбувся у вівторок, 16-го листопада ц. р. В неділю 21-го листопада в Катедрі св. Володимира в Ню Йорку буде відправлена Панахида за спокій душі Покійного.

● **Нижча палата японського парляменту** ратифікувала договір про нормалізацію відносин з Південною Кореєю. Переголосовано цю справу без дискусії в кілька хвилин після півночі з 11 на 12 листопада ц. р., щоб вимінути нових демонстрацій, що їх комуністи й усі ліві елементи, як теж націоналістичні екстремісти уладжують проти того договору.. Японія володіла в Кореї, як окупаційна держава, від 1910 до 1945 року.

Помер визначний гетьманський діяч і письменник полк. Борис Гомзин

Білефельд. — 15-го листопада недалеко Білефельду, в Західній Німеччині, помер визначний гетьманський діяч, поет і публіцист Борис Гомзин. Народився полк. Б. Гомзин 1887 р. на Поділлі, коло Саврані і перейшов довгий шлях тієї нечисленної тоді на Східній Україні інтеліґенції, яка пізніше стала залізним хребтом у визвольних змаганнях 1917-1921 рр. Після закінчення гімназії, в Єлисаветі на Херсонщині, Одеського університету та військової кавалерійської школи в 1917 р. був він уже командиром 1-го українського кінного полку. У 1919 р. працював у штабі Правобережного фронту, далі при воєнному міністрі. У 1920 р. Б. Гомзин працював як помічник начальника Розвідчої Управи, а в 1921-му — як віце-директор Політичного департаменту Міністерства Внутрішніх Справ, виконуючи обов'язки начальника Відділу Зв'язку з повстанцями на Україні. У Чехо-Словаччині Б. Гомзин закінчив Український Педагогічний Інститут з титулом доктора. У 1938 р. переїхав до Берліну, де аж до 1945 року виконував функції начальника Союзу Гетьманців-Державників і редагував журнал „Нація в поході". У 1945 р., після трагічної смерти гетьмана Павла Скоропадського, перебрав пост реґента до часу, коли провід гетьманського руху перейняла вдова покійного гетьмана. Перу Б. Гомзина належать збірки поезій „Тройзілля" (1928), „Лови", „Еклезіяст", драма „Кров кличе", збірка оповідань „Прокляті часи". Як публіцист виступав полк. Гомзин під псевдонімом Мирона Буряниии і Нового Сковороди. Перу його належать памфлети „Єретичні думки" і „З щоденника". В 1957 р. вийшла книжка Б. Гомзина „Большевизм — органічне московське явище".

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

„ДНІПРО" З КЛІВЛЕНДУ ВИСТУПАЄ З КОНЦЕРТАМИ В НЮ ЙОРКУ Й У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Ню Йорк. — Відомий український хор із Дітройту „Дніпро", який в жовтні цього року відзначав своє 10-річчя, виступить в суботу 20 листопада ц. р. вперше на Сході ЗДА з концертом в Ню Йорку і в неділю 21 листопада із таким же концертом у Філядельфії. Співатиме хор під керівництвом диригента Ореста Садовського в складі 84 співаків в трьох відділах, як чоловічий, жіночий і мішаний хори. В програмі, яка складається виключно з українських народних і композиторських пісень, співаки „Дніпра" виконають досі ще неспівані Кантату К. Стеценка „Вибір гетьмана" на чоловічий хор з басовим сольом, Кантату М. Лисенка „До 50 роковин смерти Тараса Шевченка" з баритоновим і теноровим солями, Псалом А. Гнатишина „Блажен муж" — Києво-печерський напів, та низку народних і композиторських пісень. Фортепіяновий супровід в руках п. Марти Савчак.

ВІДКРИТТЯ ДВОХ МИСТЕЦЬКИХ ҐАЛЕРІЙ „МИ І СВІТ" В ТОРОНТІ

Торонто. — Власники мистецької Ґалерії „Ми і Світ" у Торонті, п-во Микола й Ольга Колянківські зліквідували дотеперішню ґалерію, та відкрили дві Мистецькі Ґалерії. В неділю, 7 листопада 1965, відбулось урочисте відкриття першої Ґалерії „Ми і Світ" при вул. 2263 Блур Стр. Вест, попереджене посвяченням дому і приміщень мистецьких експонатів, що його довершив о. проф. П. Хомин.

Друга Ґалерія „Ми і Світ" при вул. 830 Йонґ, у якій зібрано картини переважно наших сучасних малярів, була відкрита в понеділок, 8 листопада ц. р. і, не зважаючи на робочий день і преогану погоду, стягнула теж велику кількість (понад теж велику кількість (понад сто) гостей.

ДОПОВІДЬ ПРО МОЛОДИХ ПОЕТІВ НА УКРАЇНІ

Вінніпеґ. — Тижневик „Український Голос" з 10 листопада ц. р. повідомляє, що заходом жіночого відділу алюмнів „Альфа-Омега", в Університетськім Жіночім Клюбі у Вінніпеґу відбулась у вівторок, 12 вересня ц. р. вечірка присвячена творчості молодих поетів, які живуть на Україні. Доповідь, густо ілюстровану уривками віршів а іноді й цілим віршами „шестидесятників", виголосила студентка Христина Гнатів. Приявні, народжені й виховані далеко від літературних процесів, що відбуваються в Україні, вислухали з великою увагою доповідь, тимбільше, що доповідачка, розрізнюючи нарід і його діячів культури — поетів від режиму, який намагається придушити творчість нашої талановитої молоді, зупинилась, зокрема на проблемах любови рідної землі і народу в творчості молодих поетів.

Д-р РОМАН КУХАР ВИКЛАДАТИМЕ ІСТОРІЮ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Гейз, Кензас. — Відомий український науковець і письменник д-р Роман Кухар викладатиме уже вдруге в Кензаському Стейтовому Коледжі під час весняного семестру 1966 року історію літератури київської Руси-України, з виразним відокремленням від історії московської літератури. Під кінець теперішнього зимового семестру д-р Кухар виголосить на місцевому студійному форумі доповідь на тему „Оргія" — драма Лесі Українки".

Д-р ВАСИЛЬ ЛУЦІВ БІБЛІОГРАФОМ В УНІВ. БІБЛІОТЕЦІ У СТЕЙТ КОЛЕДЖ, ПА.

Стейт Коледж, Па. — Як повідомляє, газета „Ди Сентр Дейлі Таймс" з 8 листопада ц. р., д-ра Василя Луцева, дотеперішнього викладача слов'янських мов і літератур в Колеґії св. Василія в Стемфорді, призначено на посаду бібліографа університетської бібліотеки в Стейт Коледжі і Белефонті, Па Д-р Василь Луців, родом з Долинщини, закінчив університетські студії в монтреальському Університеті, де й здобув титул маґістра і згодом доктора філософії в 1954 р. Він є автором багатьох праць і статтей, друкованих українською, англійською, польською та іншими мовами.

Іван М. Крамаренко став головою Представництва Виконавчого Органу УНРади в Америці

Іван М. Крамаренко (зліва) з ред. Іваном Кедрином-Рудницьким під час відвідин в редакції „Свободи".

Джерзи Ситі. — Виконавчий Орган Української Національної Ради у Мюнхені на своєму засіданні 8 листопада ц. р. призначив на голову свого Представництва на Америку з осідком в Ню Йорку Івана М. Крамаренка, колишнього начальника канцелярії Директорії УНР, за фахом банківця, який до часу свого недавнього відходу на пенсію працював в одному з нюйорських банків. Після смерти голови Представництва УНРади д-ра Євгена Приходька, тимчасовим головою був його заступник проф. Іван Паливода. В понеділок, 15-го листопада ц. р., новий голова Представництва ВО УНРади І. М. Крамаренко відвідав „Свободу" й головну канцелярію Українського Народного Союзу та в розмові з екзекутивними урядовцями УНС і редакторами „Свободи" обмінявся думками і поглядами в актуальних українських справах.

● **У президентських виборах на Філіппінах** великою несподіванкою для всіх став 48-річний Фердінанд Маркос, філіппінський воєнний герой, який виявився більш популярним серед філіппінців, як заслужений для них президент Діостадо Масапаґаль.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1120 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Дозрівання нації

У коротких дебатах в британській палаті громад над законопроєктом, що давав широкі уповноваження урядові в його діях супроти керованої білою меншиною Родезії, один з опозиційних послів звернув увагу на те, що за всю історію білого колоніялізму в Африці, в усіх колоніяльних війнах на тому континенті згинуло чорних автохтонів менше, аніж за останні роки, коли чорні вбивали чорних — діставши власну державну незалежність. Ця пригадка стосувалася загорільців в Об'єднаних Націях, які одверто закликають вжити збройної сили проти Родезії, щоб повалити тамошній режим, який спирається на 220.000 білих, не допускаючи до влади представників 4-мільйонової муринської більшости.

Головним арґументом речників тієї білорасистської політики є саме приклад цілого ряду африканських держав, де у процесі деколонізації прийшли до влади чорні автохтони. У Конґо, в Ґані, Ніґерії, Танґаньїці й Занзібарі, що згодом об'єдналися в Танзанію, в Судані, Ґвінеї, французькому Конґо — всюди лилася і донині ллється кров у взаємному винищуванні, з'явились самозакохані диктатори, десяток муринських країн мають своїх політичних еміґрантів, які з допомогою заздрісних сусідів ведуть „визвольні війни". Створена Організація Африканської Єдности виявилася повною фікцією. Цю ситуацію використовують Москва і Пейпінґ, і саме теперішні дебати в Генеральній Асамблеї над справою допущення комуністичного Китаю до ОН виявляють, до якого ступня деякі африканські держави заражені „соціялістичними" впливами і як це обурює інші африканські країни, які зрозуміли, що загроза від „соціялістичних" покровителів більша, аніж від „західніх імперіялістів". Білі в Родезії жахаються, що з приходом у тій країні до влади чорних автохтонів — прийдуть хаос, масові грабежі, вбивства, і треба буде кидати напризволяще ввесь доробок поколінь та рятувати „голе життя" втечею так, як це робили бельґійці у Конґо.

Очевидно, що це не виправдує політики — заперечування принципу самовизначення народів і переведення расової сеґреґації у всьому житті країни, щоб чорні автохтони не мали рівних з білими можливостей вчитися, збільшувати ряди своїх фахівців, підноситися культурно й цивілізаційно. Дозрівання нації не відбувається ніде у світі автоматично, писаними розпорядками та деклараціями. Американська Декларація Незалежности теж не створила ще нації, бо аж за 85 років після того вибухла Громадянська війна, в якій формувалася єдина державницька думка. Відомо теж з новітньої історії України, що не тільки „незалежні обставини" та злобні „воріженьки", але й відсутність глибокої національно-державницької свідомости, солідарности, здисциплінованости і готовости до жертв у всіх верствах народу були сутніми причинами невдачі нашої визвольної війни та революції.

Кожна нація переходить муки народження, період гріхів молодости та ступневого дозрівання. Мудра новітня колоніяльна політика сприяє такому розвиткові і керує такою еволюцією. Режим Іена Сміта мусить програти, бо він заперечує принцип добровільного сприяння еволюції чорних і співпраці з ними, намагається здавити націоналістичний рух чорних в Родезії — кацетами. Цим він створює ту складну ситуацію, з якої трудно знайти вихід — Британії, Америці, Об'єднаним Націям.

Найвищий Суд і компартія ЗДА

Прийняте в понеділок 15 листопада цього року Найвищим Судом ЗДА одноголосно — 8 голосами проти 0 — рішення про неконституційність базованої на Конґресовому акті 1950 року щодо контролі над підривною діяльністю і обстоюваної з того часу Генеральним Прокуратором ЗДА вимоги судової реєстрації провідників Комуністичної Партії ЗДА, як аґентів чужої держави, американська громадська думка сприйняла з поділеними почуттями. Дехто з членів Конґресу і коментаторів висловлює з цього приводу поважні застереження, мовляв, такого роду рішення унеможливить в основі будь-яку успішну боротьбу з комуністичною підривною діяльністю, що її остаточною метою є усунення уряду і зміна політичного ладу в ЗДА шляхом насильного державного перевороту. Провідники ж комуністичної партії ЗДА і їхні поплентачі трактують це рішення, як привернення політичних прав їхній партії і як зелене світло для пожвавлення їхньої діяльности серед американської нації.

З цього правного погляду рішення Найвищого Суду ЗДА, що вимога судової реєстрації компартії і її провідників є порушенням американської Конституції, зокрема тієї її постанови, яка ґарантує кожному громадянинові ЗДА право забезпечувати себе проти самоінкримінації, значить, проти чинення чогось, що могло б його наразити на судове переслідування, відповідає вповні вимогам Конституції і не викликає ніяких заперечень. Це рішення є ще одним виявом тієї справжньої демократичної свободи у ЗДА і бажання Найвищого Суду оберігати цю свободу завжди й у всьому проти будь-яких порушень, навіть, якщо вони виходять від урядових чинників. Глибину і далекосяжність поняття свободи в американській конституції і в її щоденній реалізації можна підкреслити порівнянням до розуміння свободи в тоталітарних, в тому числі й комуністичних країнах. Запевняючи в конституціях нібито громадянську свободу своїм громадянам, ті ж самі комуністичні режими нещадно здушують всю політичну свободу керованих ними народів, відмовляючи їм не тільки повного права на вільну думку і вислів, але передусім права організуватися в партіях із такою чи іншою суспільно-політичною програмою. В умовах комуністичного режиму такого роду партія, як Комуністична Партія ЗДА, не мала б взагалі змоги протиставитися такій вимозі, як її реєстрація в суді; вона взагалі не мала б права існувати, або, якщо б і постала, то була б негайно зліквідована комуністичною владою.

Рішення Найвищого Суду ЗДА з 15 листопада цього року було прийняте комуністичними ватажками і їх ліберально-„проґресивними" поплентачами з великим задоволенням, а то й тріюмфом. З захопленням вони трублять у фанфари про перемогу їхньої „справедливої справи", про привернення громадянського статусу компартії ЗДА і водночас заповідають її негайну активізацію на всіх ділянках, зокрема серед молоді, безпосередню участь у виборах до Конґресу і до стейтових та міських урядів тощо. Проте, ця радість може бути дуже передчасною. І Конґрес, і Уряд ЗДА і американське громадянство зуміють знайти інші способи та шляхи для успішної боротьби з комуністичною субверсією.

50 БІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ НАДВИШКИ

Фінансовий і економічний співробітник „Ню Йорк Таймсу" Едвін Л. Дейл виступив у цьому часописі з статтею, в якій застановляється над тим, як Президент ЗДА має витрачати надвишки у федеральному бюджеті, що виникають щороку, не зважаючи на зменшення прибуткових податків громадян і корпорацій.

У 1966-му році — пише Л. Дейл — передбачається прибутки з податків на $7 більйонів більші, як у фінансовому 1965-му році. У фінансовому році 1967-му федеральні прибутки мають збільшитися на 8 або 9 більйонів долярів. У 1970-му році прибутки з податків передбачається на $50 більші в порівнянні з тими, які були в 1965-му році.

Уряд має вирішувати, чи надвишки з податків, які виникають кожного року, зуживати на такі речі, як допомога освіті і школам. Чи на поборювання вбогости в цій країні. Чи на те, щоб розбудовувати протиракетну зброю. Чи, може, зменшувати федеральну заборгованість, яка становить уже понад $300 більйонів. Або провести нове зменшення податків, щоб скріпити економіку країни, давши в руки населення нові більйони долярів.

Звідки беруться ці щорічні надвишки із федеральних прибуткових податків?

У 1620-му році, коли пілігріми прибули до ЗДА, вартість загальної продукції цієї країни була дуже мала, далеко менша від одного більйона. Минуло 150 років колоніяльного становища, ще 150 років самостійного існування, і крайова продукція ЗДА в 1950 році становила вже $285 більйонів. Це значить, що за 300 років зросла вона більше як у 285 разів.

Тут треба сказати, що під крайовою продукцією слід розуміти загальну вартість випродукованих товарів і виконаної праці. Впродовж останніх 15-ох років вона зросла до $670 більйонів, тобто більше, як за попередніх 300 років.

Економісти передбачають, що в 1970-му році крайова продукція — якщо не буде депресії — досягне $850 більйонів, отже впродовж наступних п'ятьох років зросте більше як на половину тієї суми, на яку оцінено продукцію в перших 300 роках американської історії — від 1650 до 1950 року.

Одночасно із зростанням крайової продукції зростають суми прибуткових податків у державній скарбниці. Щоправда, в останніх чотирьох роках прибуткові податки обнижено на $20 більйонів, але при цьому завважується дивне явище: надходження з тих податків від 1961-го не зменшилися, а збільшилися, і передбачається, що до кінця червня 1966-го це збільшення становитиме коло $18 більйонів.

Американська економіка зростає щороку на $40 більйонів. Число затруднених також раптово збільшується. У липні цього року їх було більше майже на 2,400.-000, як в тому самому часі 1964-го року. Всі вони платять податки. А число безробітних тепер найнижче за останніх вісім років. Проґрес і механізація праці, яка — всупереч побоюванням деяких економістів — не збільшує, а зменшує число безробітних.

Все це переконливо говорить про те, що прибутки з податків у наступних роках підноситимуться, хібащо настала б депресія, яка пожерла б усі податкові надвишки.

Уряд президента Джансона мусить думати над тим, як найдоцільніше зуживати податкові надвишки, щоб вони й надалі утворювалися — матеріялізувалися. Економісти твердять, що коли надвишку в прибутках федеральної скарбниці зуживати доцільно, то напевно не буде економічної депресії. Ці ж самі економісти вважають, що напевно буде економічна затримка, якщо уряд сам не витратить цих більйонів або не зверне їх людям у формі обниження податків.

Зростання продукції спричиняє зріст особистих прибутків, але частину цих прибутків уряд забирає на податки. Продукція підвищується швидшим темпом, як купівельна спроможність населення, і тому Уряд звертає ті гроші, які дістав із податків, витрачаючи їх на різні цілі, або звертаючи платникам податків у формі зменшених податків.

Дехто може твердити, що найлегше позбуватися надвишки з податкових впливів, зуживаючи її на сплачення федеральної заборгованости. Але це можна було б робити тільки тоді, коли б почала виявлятися надпродукція в країні, яку треба було б сповільнити, відтягаючи з економіки поважні суми долярів.

Уряд зможе уживати надвишку з податків на допомогу закордонові, на будову протиракетної зброї, на яку треба витратити протягом найближчих чотирьох років $20 більйонів, на поборювання вбогости, на розбудову міст і реґуляцію рік, на модернізацію портів, на зворот частини федеральних прибутків стейтам або на нове зменшення податків.

Гроші мусять іти в руки населення, щоб воно могло щораз більше купувати, таким чином випорожнюючи склади фабрик, а фабрики могли збільшувати продукцію, даючи працю щораз новим мільйонам молодих робітників.

Уряд має вибирати, на що в першу чергу треба витрачати федеральні прибутки, щоб якнайбільше грошей одержувати у вигляді прибуткових податків.

Л. Г-тів

● Маршал Чіянг Кай-Шек, президент Вільного Китаю з осідком на Тайвані (Формозі) заявив у пресовому інтерв'ю, що його дав військовому референтові „НЙ Таймсу" Генсонові Волдвінові, що перемогу над комуністами у В'єтнамі можна осягнути тільки поза В'єтнамом. Чіянг Кай-Шек дав недвозначно зрозуміти, що треба знищити корінь лиха — комуністичний режим в Китаї.

А. Заплітний

НІМЕЦЬКИЙ РЕЗИСТАНС

Існує загальне переконання, що в Третьому Райху за Гітлера не було німецького спротиву нацистській тиранії. Багато - хто ставив собі питання: чому в такій цивілізованій країні, в серці Европи, що видала стільки визначних особистостей у всіх ділянках духової культури, не знайшлося нікого, хто б активно обстоював права і гідність людини?

Яскраве світло на цю справу кинула промова Карла Брандта, колишнього професора економіки в німецьких університетах, а тепер американського громадянина і старшого дослідника справ війни і миру в Гуверівському інституті при Стемфордському університеті в Каліфорнії. Він виголосив цю промову 20 липня ц. р. в Західньому Берліні, в будинку колишнього Міністерства Війни, в присутності родин розстріляних учасників невдалого атентату проти Гітлера, почесних гостей, що репрезентували Німецьку Федеративну Республіку і Західній Берлін.

Промовець твердив, що, всупереч загальному переконанню, в гітлерівській Німеччині був досить сильний рух опору. Це видно передусім з великого числа змовників, розстріляних Гітлером після 20-го липня 1944 р. Вони походили з усіх верств німецької нації, з усіх політичних та релігійних середовищ; між ними були високі державні урядовці, провідники робітництва, католики й протестанти, студенти, професори, рядові вояки і генерали. Всіх об'єднувала спільна ціль — створити в Німеччині демократичну спільноту.

Протягом 8 років, тобто від 1933 р. до 1941 р., перебувало в гітлерівських концентраційних таборах від півтора до двох з половиною мільйонів німців. Що це велике число не стало стихійним рухом, настільки сильним, щоб перекинути нацистський режим пояснюється багатьма причинами.

Після першої світової війни багато німців опинилося в стані духової депресії. Гітлерівська пропаганда по 1933 р. підсувала цим некритичним головам обманне поліпшення їхньої долі. Самі німці мало або й нічого не знали про німецький резистанс, бо діяти треба було конспіративно, щоб зберегти організацію і її членів від влади, яка вживала всіх засобів терору в поборюванні політичних противників.

Після підписання договору Гітлера зі Сталіним в 1939 р. до помочі Гестапові прийшла Москва з усім своїм шпигунським апаратом в ЗДА, Великій Британії та в самій таки Німеччині. Підпільну організацію вдалося втримати до 20 липня 1944 р., тобто до атентату проти Гітлера. Навіть після того про масові арешти і розстріли знали тільки найближчі співробітники „фюрера", тримаючи все у великій таємниці від німецького народу і закордону.

В таких тяжких обставинах рух опору з конечности діяв в обмежених розмірах. До його постійного проводу входив також проф. Брандт, який нав'язав контакт з офіційними представниками ЗДА та Великої Британії. Обидві ці держави були докладно інформовані про стан в Німеччині та про цілі німецького резистансу.

Йшлося головно про те, щоб західні держави подали умовини, на яких вони були б готові укласти мир з новою Німеччиною. Які б тяжкі не були ці умовини, їх прийняв би німецький народ, — твердив промовець. Вони привели б до скорішого закінчення війни, заощадили б Німеччині та альянтам величезних людських жертв, а також відвернули б руїну німецьких міст. Мирова заява альянтів привела б до революційного зриву і до цілковитого знищення нацистського режиму; не було б тоді невдалого атентату 20-го липня 1944 р., що став катастрофою для учасників змови і організації опору, а в ще більшій мірі став загальною трагедією, яка позначилася втратою квіту німецької нації.

Ні в ЗДА, ні в Англії не знайшов німецький резистанс зрозуміння та моральної підтримки не тільки в такій великій справі, якою був мир з новою Німеччиною, але навіть в такому малому проханні, щоб альянти в своїх радіових передачах до німецького народу критикували гітлерівський режим та висвітлювали практику Ґестапа в концентраційних таборах. Навіть інтервенція в цих справах у самого президента Рузвелта не мала успіху. Незабаром після того Рузвелт проголосив вимогу безумовної капітуляції, яка поклала край дальшим розмовам щодо закінчення війни і майбутньої долі Німеччини.

Критики німецького резистансу обвинувачують його провід, а головно німецьких генералів в тому, що вони ввесь час вагалися і проґайнували неповторні нагоди скинути Гітлера.

Тим критикам відповів проф. Брандт твердженням, що далеко більше вагання і проволоки було по стороні альянтів. Вони відмовилися зробити навіть дрібні і формальні поступки канцлерові Брюнінґові, що шанував міжнародне право, а робили їх щедрою рукою аґресивному Гітлерові. Франція дозволила йому впровадити німецькі війська до здемілітаризованої Надрайнської области. Прем'єр Франції Деляльє і прем'єр Великої Британії Чемберлен пішли дуже далеко в своєму епізменті в Мюнхені у 1939 р. Вони також не кивнули пальцем, коли Гітлер загарбав австрійську республіку.

Тож не можна осуджувати німецьких генералів за зволікання, якщо вони в такий важливий момент, відчуваючи свою відповідальність за долю нації, хотіли знати, як до їхніх плянів ставляться альянти, чи вони будуть апробувати їхні акції та чи можна від них сподіватися моральної підтримки, без якої революційний зрив і його успіх стояли під знаком запитання.

Вже по другій світовій війні західні альянти часто вагалися і проґайнували такі нагоди, які дало їм повстання у Східній Німеччині в 1953 р., Мадярська революція в 1956 р. та недавня побудова „муру ганьби" в самому Берліні.

На іронію подобає твердження американських істориків та американської преси, що замах 20 липня 1944 р. був помилкою офіцерської кліки, яка сама не знала, чого хоче, що вже настала пора раз на завжди розправитися з пруським мілітаризмом. Таку думку висунув Сталін, і незабаром після того вона знайшла загальну апробату на Заході. Прихильники такої акції забувають додати, що ці генерали віддали своє життя за визволення своєї батьківщини від нацистської тиранії. З цієї офіцерської кліки вийшов Фридрих барон фон Штойбен, якому в 1913 р. поставлено великий бронзовий пам'ятник на площі Ляфаста у Вашинґтоні навпроти Білого Дому з такою присвятою:

„Цей пам'ятник поставив Конґрес ЗДА Фридрихові баронові фон Штойбенові у вдячному признанні за заслуги для американської нації в її змаганнях за волю. Народжений в Прусії 17 вересня 1730 р., помер в Ню Йорку 1794 р. Був адьютантом пруського короля Фридриха Великого. Він присвятив свій меч американським колоніям і був призначений генерал - майором і генеральним інспектором континентальної армі. Він дав військовий вишкіл і дисципліну воякам - громадянам, які здобули незалежність З'єднаним Державам Америки".

Проф. Брандт застерігся, що він говорить без дипломатичних прикрас і милозвучних фраз, в почуванні безумовної відданости своїй батьківщині, ЗДА, а так само в розумінні проблем країни, де він прийшов на світ, де виріс і провів першу частину свого життя; в глибокому переконанні, що між ЗДА і Німецькою Федеративною Республікою немає на довгу мету суттєвих політичних і господарських розходжень та конфліктів.

Описані проф. Брандтом трудноші, що їх мав німецький рух опору, добре знані українському резистансові. Він так само дотепер не знайшов зрозуміння і моральної підтримки від сучасного лібералізму, що або промовчує його існування, або подає його прояви в неправдивій, а часом навіть в образливій формі.

ЖОВТЕНЬ

Там, де жовтень
 розшалівся барвами
В ґамі золотих пожеж,
Ти ходи за мною схилами
Ген, де сосни
 досягають шпилями,
Заякорюють
 дуби в безмежжя.

Ти ходи зі мною,
 покажу тобі,
Як холодним полум'ям,
Мов вогнями незгоримими
Над блакитними вершинами
Там ліси горять.

Леся МАСЮК

3 жовтня 1964

СТОГІН У ГОРАХ

Карпати. Полонини і гори. Насуплені корони смерек. Краса і таємничість, — пише кореспондент у нарисі „Квітка з полонини" у часописі "Молодь України" з 28 серпня. — Їхня таємничість у довгому житті і міцному корінні, пристосованому до місцевих умов життя.

Але не таке воно вже довге, це життя! Смереки падають від буревіїв і від снігових лявин, від старости і короїдів, а таки найчастіше — від сокири та людської безгосподарности, вірніше від московського режиму, який дав наказ безоглядно нищити українські ліси.

З кожним днем їх стає все менше й менше, струнких карпатських смерек. Вони вмирають одна за одною, за ними залишаються пні, і за ними ходить горами стогін.

Стогін у горах... Чи лише смерек? А людей? Ось що пише кореспондент: „Декому здається, що полонини — це вишиваний кептарик, трембіта, буйні коломийки. Тим часом на полонині Середня не почуєте навіть трембітного звуку. Зате тут не дуже романтичні світанки. Дівчатам, дояркам здається, що вони тільки но допалися до подушок, а на порозі гуртожитку вже виростає завідувач полонини Михайло Демидюк. В цю мить він стає суворим військовим старшиною, мусить ним ставати, бо вже вікна сіріють і за горами трусить росою день. Демидюк гукає:

— Вставай, дівчата!

І вже, коли годинник показує четверту, в дійниці дзвонять струмені молока. Червоний диск сонця, що піднімається із-за гори, застає майже всіх на ногах. Напоготові стоять пастухи. Роздмухують вогонь куховарки...

...Потім, коли корови і вівці пішли пастися і на полонину прийшов день, я розмовляв з дояркою-комсомолкою Анничкою Ґріздан.

— Важко вам тут?

— А то ж як думаєте? — відповіла просто. — На те й робота. Полонина — не рідна мама. Попробуй двічі на день дванадцятьом коровам дійки пом'яцкати.

Дівчина зовсім ще юна, рік-два тому вийшла із-за шкільної парти.

— Зате, може, заробляєте добре?

— Та як сказати... Залежно від надою...

...Вечір на висоті півтори тисячі з гаком метрів... Можна, нарешті, присісти на поріг гуртожитку, чи лягти на траву, дивитися на близькі зорі, слухати, як ниють втомлені спина і руки. Дівчата співають. Вечір у горах — дзвін. Співанки, здається, летять аж до верхів'я Попа Івана. А коли співачки змучаться, то обнімають руками коліна і довгі хвилини мовчать. Тоді хочеться дізнатися, які думки рояться в їхніх голівках. Чи про любків, що залишилися на селі, сумують, чи, дивлячись на повиті темрявою гори, згадують прадідівські легенди, що то не гори бовваніють, а навічно закам'янілі велети, які нібм колись жили в Карпатах."

П. Панасенко

В. Софронів - Левицький
„Новий Шлях"

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА В АМЕРИЦІ І КАНАДІ

Доповідь, виголошена на 1-му З'їзді Українських Журналістів Америки і Канади, що відбувся в днях 30-го і 31-го жовтня 1965 року)

5

Ось зовсім недавно ми мали нагоду читати в одному канадійському тижневику таку опінію про редакторів другого поважного і почитного тижневика: „Невже ми такі бідні? Невже ж примітивізм такий сильний, що він ореолею глупоти сіяє над столиками деяких українських редакторів на еміґрації?" Це так один редактор пише про інших редакторів.

Таке зневажливе відношення одних журналістів до інших чи одних пресових органів до інших, полеміка при допомозі фальшивих або відповідно спрепарованих цитат, образливі й понижуючі вислови про поодиноких людей і про цілі групи українського громадянства тільки тому, що вони мають відмінні погляди на якусь справу — це прогріхи проти журналістичної гідности і етики, що стають хлібом насущним у нашій еміґраційній пресі.

Для прикладу наведу тут просто неймовірне у здоровій журналістиці словництво, що його я вибрав з однієї недавньої статті в одному церковно - релігійному органі в Америці у відношенні до поважної і релігійної групи осіб. Ось ці слова і звороти: „замасковані вороги української католицької Церкви", „самозванчі батьки народу", „не хотіли брати відповідальности за свої лукаві потягнення", „перенеслися до ЗДА, щоб дальше поширювати трійливі бацилі бунту", „фальшиві пророки", „малькотенти, що занечищують атмосферу у ЗДА", „кукіль здегенерованих запроданців українських та релігійних ідеалів", „юди", „збанкрутовані блудні сини" і т. п.

Оце зразки журналістичного стилю еміґраційної церковно-релігійної преси, а що вже говорити про політичні часописи, де такі епітети як: „зміновіховці", „зрадники", „яничари", „запроданці", „ікроїди", „розсадники большевицької чуми", „політичні швейки", „большевицькі аґенти" і т. подібні вислови відсуджують від чести і патріотизму цілі великі групи нашої еміґраційної спільноти і поодиноких чільних та заслужених діячів української політики і культури, створюючи затрусну атмосферу взаємного недовір'я і ворожнечі.

Я навів приклади рівня нашої журналістичної полеміки в деяких часописах як доказ, що коли український журналіст і український часопис не має серед загалу свого громадянства надто великого пошанівку та признання, то за це у великій мірі сам несе вину. Такі вияви нетолерантного, фанатичного відношення до ідеологічних противників є тільки доказом політичної і громадської невироблености деяких наших журналістів і тих політичних та релігійних кол, в імені яких ці журналісти виступають.

Навесні цього року я був приявний на зустрічі громадянства з редактором одного нашого поважного журналу, де один громадський діяч, інженер, висловився про українських редакторів так: „У нас багато людей, що миють ложки і вилки по ресторанах, повинні бути редакторами, а багато редакторів повинні мити ложки і вилки в ресторанах". Зараз після нього забрав слово інший поважний громадський діяч, адвокат, і почав говорити про редакторів, називаючи їх „шкрабіпюрками, що сидять по газетах". Коли я запротестував проти таких висловів на адресу українських журналістів, яких би вони поглядів не були, то голова зустрічі, не вважаючи за відповідне зайняти до цієї справи якенебудь становище, ствердив тільки, що тут ніхто нікого особисто не образив, і все є в порядку.

Це „вокс популі" про українських журналістів. Не хочу сказати, що „вокс деї".

Висновки:

Актуальні проблеми української преси в Америці та Канаді буде ширше розглядати у своїй доповіді колеґа Драган. Я тільки хотів би підкреслити з особливим натиском два найзагальніші і найосновніші пункти:

1) Нам треба в першу чергу піднести етичний рівень нашої преси згідно з принципами взаємної пошани, толеранції чужих поглядів, чесної і лицарської полеміки. Всім тим прикметам повинна присвічувати одна найвища девіза: салюс реї публіце — добро народу, і тільки народу!

2) Мусимо піднести фаховий рівень нашої преси до такого ступня, щоб вона стала необхідною для кожного українця і могла успішно конкурувати з чужою англомовною пресою в ділянці скорої, актуальної і правдивої інформації, в ділянці влучного коментування подій світового, крайового і місцевого значення, в ділянці виховання і культури.

Головні думки своєї доповіді я зібрав у шести тезах, які дозволю собі внести як мій проєкт до загальних резолюцій З'їзду на обговорення Шановного Збору. Ось вони:

Тези доповіді „Українська преса Америки і Канади"

1) З'їзд констатує численність, різнородність і життєздатність української національної преси в Америці та Канаді. З'їзд стверджує при тому, що вся ця преса, без уваги на її політичні напрямні і релігійну приналежність, є ідейною та патріотичною у своїх задеклярованих намірах і цілях. Вона різними ідеологічними та політичними шляхами змагає до однієї, всім нам спільної мети: державного визволення і усамостійнення України.

1) Спираючись на демократичному принципі свободи слова, З'їзд вважає, що виміна думок, дискусія, а навіть полеміка у пресі в справах політичних і справах Церкви потрібна та корисна, якщо ведена згідно з принципами

(Закінчення на стор. 4-ій)

о. В. Ковалик, ЧСВВ.

ПОЧЕСНЕ ЗАВДАННЯ

Найсвятішу місію, яку мав Божий Син на землі, продовжує св. Церква. Вона зложена в головному з двох частин: пастирів та вірних. Обі ці частини, по навчанні Собору (Розд. IV — про мирян), цеб то „пастирі і вірні взаємно себе потребують; пастирі Церкви, по прикладу Господа, служать собі взаїмно та вірним, а ці ж радо дають свою співпрацю пастирям і вчителям".

Один рід співпраці, — це апостолят мирян, до якого всі покликані силою св. Тайни хрищення та миропомазання. Бути апостолом посеред поганського чи зіпсованого світу, це не добровільна ласка зі сторони мирян, але святий, почесний і тяжкий обов'язок. Цей обов'язок не всюди й не завсіди вимагає однакових праць та жертв. Чим більше якась частина Церкви чи Народу загрожена, там тим більшого треба вкладу ревних християн, апостолів невсипущих.

Хоч тепер цілий світ загрожений течією безбожности, що нас всіх повинно боліти й інтересувати, але, може, у вільному світі найбільш загрожене християнство є на вільній землі Вашингтона.

Багато є об'явів безбожницького інтенсивного наступу на християнство, його віру та мораль. Між іншим недавні публічні виступи студентської молоді, напоєної комуністичним духом, наглядно показують, чим є пересяклі уми й серця студентів найвищих американських шкіл. Хоч ген. Воллес М. Грін нап'ятнував ці виступи, хоч цим перейнявся і уряд, однак все те не лікує оцього пістряка, що розкладає американську молодь та суспільство.

Новим доказом безбожницької офензиви є щорічне збільшення злочинности, головно серед молоді. Спеціяліст агент Еф-Бі-Ай, Ч. А. Донелан, розказуючи про зріст злочинности в ЗДА, ствердив, що минулого року пересічно щогодини хтось когось убивав чи насилував. Що кожних 5 хвилин був напад із зброєю у руках; що кожної хвилини був крадіж авта, а вломи до домів чи підприємств відбувались кожних 28 секунд! Цей агент сказав, що в 1964 р. злочинність у ЗДА — в порівнанні з 1963 р., — зросла на 38 відсотків. Боротьба зі злочинністю в 1964 р. коштувала Америку 27 більйонів дол. Чи це явище не є застрашуюче? Однак треба, на жаль сказати, що це явище буде ще зростати і уряд ще більше буде видавати грошей на затамування цієї безбожницької лявіни. Що більше: уряд не здержить цього, доки не зрозуміє і не покаже ділом, що найсильніший фундамент держави, народного добробуту та мирного співжиття горожан, — це Бог, віра в Нього та християнська мораль впроваджені в родину, школу і державу! Якби уряд видав оці більйони долярів на запровадження й навчання християнської віри і моралі в школах напевно мав би кращі і більш потішаючі овочі ніж з дотеперішнього протидіяння злочинності.

Що і коли зробить уряд, — це до нас не належить. Ми знаємо себе і маємо наші зобов'язання в першу чергу у відношенні наших власних родин, нашої громади, Церкви і Народу. На цьому полі голос часу завзиває нас усіх виявити наш ревний апостолят у формі доброго прикладу, молитви та жертвенности. Наша жертвенність, поза іншим, має велике поле до свойого виявлення в побудові і піддержці християнських шкіл, де ваші діти знайдуть Бога, християнську мораль, свого українського духа та обряд, — підстави людської гідности, родинного і національного життя.

Станьте, дорогі, ревними й активними апостолами християнських шкіл найперше у своїй власній парафії, відтак в інших. Вірним парафії св. Юра в Ню Йорку, під сучасну пору, відчиняється велике поле до вияву свого апостоляту. Головно ця співпраця та жертвенність повинна виявитися у складанні щедрих пожертв та збиранні датків від інших на повне викінчення шкільного будинку та сплату довгу за нього.

У сьогоднішніх часах начою необхідністю є не тільки народня чи початкова школа, але також вища школа, де саме найбільше формується вдача та характер молоді. Ця ваша школа (гай скул) не може стати дійсністю, поки не сплатиться попереднього довгу, процентів за нього та не викінчиться цілого шкільного будинку. ОО. Василіяни, розуміючи добре потреби нашої української спільноти і бачачи наполегливу конечність Вищої школи, взялись до збіркової кампанії фондів, конечних до згаданої цілі.

Тому ми звертаємось до наших парохіян, людей доброї волі та великодушного наставлення, прийти нам до помочі у розпочатому ділі, зголошуючись на збірщиків, або складати свої щедрі жертви на згадану ціль. Пригорнім наше серце до цього конечного діла, приложім щиро наші руки до нього, а воно вийде на потіху нашої Церкви і Народу, добро і благословення ваших родин і нашої дорогої молоді. Це буде діловий вияв нашого християнського апостоляту, нашого почесного завдання!

Коговз, Н. Й.

РОКОВИНИ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ

За щорічним звичаєм Відділ УККА при співпраці місцевої парохіяльної школи 31-го жовтня 1965 р. влаштував Листопадові Роковини. Свято попередила Листопадова Академія за поляглих борців за волю України. В ній взяло участь п'ять Всч. отців при співі місцевого церковного хору.

Після закінчення церковної відправи в залі місцевого Горожанського Клюбу відбулася Святочна Академія. Програма складалася з двох частин. В першій частині взяла участь дітвора місцевої парохіяльної школи, розпочинаючи свято відспіванням американського гимну. На тлі цього хору Впр. о. д-р Б. Волошин виголосив вступне слово. Слідували дві пісні цього хору: „Запорожці" Ст. Черкасенка і „Січовик" — М. Капельгородського та дві збірні декламації „На стрілецьку нуту" У. Кравченка і „В церкві" — Е. Березинського. Цю частину закінчено фортепіяновим сольом у виконанні В. Стадника, учня школи. Радісним явищем було, що перший раз від оснування цієї школи, шкільна дітвора виступила лише з українськими точками, підібраними відповідно до свята.

На зміст другої частини склалися виступи церковного хору під проводом п. Яр. Біласа. Цей хор виконав три пісні: „Гей у лузі червона калина", „За рідний край" та „Їхав стрілець на війноньку" М. Гайворонського. Святкову доповідь виголосив п. Т. Раковий. Юнацтво СУМА збірно продеклямувало „Ви знали їх" Гр. Труха; пластуни-новачки виконали сценку „Листопад" Лесі Храплиної, а пластуни - юначки збірну декламацію — „Перший Листопад" Романа Купчинського.

У мистецьку частині увійшли ще виступи солістів п-ні М. Гречаник і п. Яр. Ліщинського при фортепіяновому супроводі проф. Ірини Заячківської-Гавралюк. П-ні М. Гречаник виконала сопранове сольо „Вівці, мої вівці" і „Ой верше мій, верше", а п. Ярослав Ліщинський два скрипкові соля Ґріґа і Чайковського.

Присявні зі захопленням вислухали мистецької частини і винагородили всіх виконавців численними оплесками.

Роковини закінчено співом українського національного гимну. При організації цієї величавої імпрези місцевий парох Всч. о. Н. Вояковський вложив багато старання та праці, і за це українська громада Коговзу складає йому щиру подяку. Половину доходу з імпрези призначено на потреби наших воєнних інвалідів, а другу половину на будову нової церкви в Коговзі.

Ю. Бачинський

Філядельфія, Па.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ТЕАТР

Розпочата свого часу, за ініціятивою Українського Музичного Інституту, праця над створенням музичної вистави завершилась у травні ц. р. прем'єрою опери М. Лисенка „Пан Коцький". Творці прем'єри — наша талановита молодь та старші, між ними — відомі, заслужені українські мистці.

Успішність завершення праці виразно ствердив наш глядач під час самої вистави та в численних прихильних, попрем'єрових відгуках.

Цю прем'єру, оцей початок і треба б вважати постанням українського музичного театру у Філядельфії.

Праця над оперою продовжується. Відбуваються проби, вносяться поправки, доповнення, удосконалення.

„Театральний сезон" починається 13-го листопада повторенням вистави у Філядельфії та виставою в Трентоні в неділю 21-го листопада. Цим самим починає здійснюватися намір познайомити ширше коло глядачів з чудовою і невідомою композицією Миколи Лисенка. Цим самим, творча група продовжує життя несправедливо забутого твору. Своє ж „театральне" життя починає наперекір не надто сприятливим обставинам, завзявшись плекати найскладніший музично-театральний жанр — оперу. Нашу українську оперу.

Отже, українська опера у Філядельфії — не фікція, а дійсність.

Д. О.

ДОВГІ РОКИ

Ці рядки пише в „Літературній Україні" з 15 жовтня Тарас Мигаль про письменника Володимира Гжицького. Він не пише, чому був „відірваний від літературного середовища" і звідки повернувся письменник аж у 1956 році, хоч відомо, що автор роману „Чорне озеро" та інших творів перебував довгі роки в концентраційних таборах.

Тарас Мигаль розчулено пише, що у вересні 1939 року не дано було Володимирові Гжицькому „вклонитися рідній землі, покласти разом з О. Корнійчуком, О. Довженком, Ю. Яновським, П. Панчем і А. Малишком квіти на могилу великого каменяра у Львові".

Сьогодні Володимирові Гжицькому — сімдесять років — „пора стиглої й мудрої осени", як каже Т. Мигаль. Дійсно, „стигла і мудра осінь", бо, побувавши на совєтській каторзі, Володимир Гжицький ще й ще раз „заново перемислив і переробив роман „Чорне озеро".

„Довгі роки він був відірваний від літературного середовища, улюбленої праці. І тільки навесні 1956 року письменник повернувся до Львова, щоб оселитися тут назавжди".

Рочестер, Н. Й.

СВЯТО ПОКРОВИ

Церква міста Рочестер покрила себе омофором - благословенством Матері Божої, що є опікунною українського народу. Щорічно парохія УАПЦ св. Покрови величаво святкує це Храмове Свято. І в цьому році 17-го жовтня відзначено його особливо урочисто. От. Микола Чернявський, протоєрей нашої парохії враз із своєю дружиною вложили багато труду в прикрашення церкви при допомозі Сестрицтва. Запрошено Всечесних отців із Сиракюз — о. протопресвітера Потульницького і о. А. Шпаченка та о. протодиякона П. Пушкаренка з Ню Йорку.

Божественну Літургію відправив о. протопресвітер Потульницький в асисті о. протодиякона П. Пушкаренка. Храмове Свято звеличали своєю присутністю молодь Храмове Свято звеличала своєю присутністю молодь ОДУМ із прапором. Хор під управою п. І. Чавса своїм мистецьким співом примушував присутніх забувати про щоденні турботи.

По Службі Божій, згідно з традицією, відбувся храмовий обід. Це заслуга нашого трудолюбивого Сестрицтва під проводом голови п-і А. Підошви. Під час обіду були щирі побажання привіти для нашої парохії, а правдивою і милою несподіванкою був концерт Церковного Хору з його могутнім „Через поле широкоє".

Бувший член київської „Думки" п-і Татарко чарувала слухачів прекрасними сольоспівами, а ліричне сопрано молоденької панни Ольги Боднар віщує їй світле майбутнє. Відомий співак Харківської Опери Павло Пушкаренко виконав на прохання присутніх „Б'ють пороги" (Шевченко - Лисенко) із декламацією. Присутні рясними оплесками висказали своє захоплення мистецькими виступами.

От. протопресвітер Потульницький у заключному слові закликав до любови ближніх та єдности, пошанування авторитету та до плекання рідної пісні і рідного мистецтва.

Аполінарія Карабиневич

Трентон, Н. Дж.

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

Цьогорічне святкування Роковин 1-го Листопада відбулося гідно й урочисто. Торжест. характер цьому святкуванню надали Торжественні Богослуження в намірені Українського Народу та Панахиди за спокій душ українських героїв Листопадового Зриву, відправлені в трьох місцевих українських церквах. В Українській Катол. Церкві свщм. св. Йосафата відзначено ще Панахидою та відповідними церковними відправами Пам'ять Слуги Божого Митрополита Кир Андрея у 100-ліття з дня його народження. Місцевий 149 Відділ СУК „Провидіння", під головуванням мгра Івана Костюка, відзначив пам'ять Митрополита Галицького, Кир Андрея Шептицького, ще й святковими сходинами своїх членів і запрошених гостей, на яких гарну промову виголосив проф. д-р Григор Лужницький, член парафії свщм Йосафата в Трентоні. На цих сходинах було понад 150 осіб включно з сумівською і пластовою молоддю, яка відзначила Листопадові Роковини традиційним вже Листопадовим Апелем та участю у всіх церковних Богослуженнях і світських імпрезах. Пластова молодь трентонської пластової Станиці під проводом своїх виховників відзначувала ще Листопадові Роковини окремим „вогником". Святковий характер мали „Святочні Сходини", присвячені „47 річниці Листопадового Зриву", влаштовані місцевим Відділом УККА. Ці сходини відкрив голова Відділу УККА д-р Т. Сендзік, промовляла кол. УСС — пані Ганна Дмитерко-Ратич та деклямував Юрко Веремієнко.

(юко)

В 40-ИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
Незабутньої
ДРУЖИНИ, МАМИ, ДОНІ і СЕСТРИ
бл. п. МАРІЇ НИНКИ
буде віправлена
СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА
в суботу, 20 листопада 1965 р.
о год. 8-ій ранку
в КАПЛИЦІ, 16 Bentley Avenue
(Українська Школа), ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

З глибоким смутком повідомляємо Близьких і Знайомих, що дня 15-го листопада 1965 р. біля Білефельду, в Західній Німеччині, помер по довгій і тяжкій недузі на 78-му році життя наш Дорогий БАТЬКО, МУЖ і ДІД

Полк. БОРИС ГОМЗИН

нар. 1878 р. на Україні.
Письменник і діяч Гетьманського Руху.

Дружина — ОЛЬГА
Син — ВОЛОДИМИР
Донька — ЛЮДМИЛА з зятем і внуками

ГОЛОВНА УПРАВА ДОБРУС-у в ЗДА
з сумом повідомляє Членство і Українське Громадянство, що 14-го листопада 1965 р. по пол. в Торонто в Канаді після тяжкої недуги помер

СЕМЕН ОЛЕКСАНДРОВИЧ ПІДГАЙНИЙ

Голова Президії Федерації Об'єднань кол. Політв'язнів і Репресованих Совєтським Режимом, Член ЦК УРДП, б. в'язень Соловецького концтабору, відомий політично-громадський діяч, письменник-публіцист і б. головний редактор Білої Книги про голодове народовбивство.
Похорон відбувся 16-го листопада 1965 року.

Високошановній Дружині і Родині Небіжчика, складаємо щирі співчуття.

У неділю 21-го ЛИСТОПАДА ц. р. в Ню Йорку в Катедрі св. ВОЛОДИМИРА відправиться ПАНАХИДА за спокій Його Душі.

НОВІ КНИЖКИ

ПЕРО ЗЛАМАЛОСЯ...

Федір Дудко: „Моя молодість". Сторінки з автобіографії, Ню Йорк — Джерзі Сіті, 1965 р., стор. 88. Видано коштом родини Автора. П'ять ілюстрацій. На стор. 7 - 12 вміщена стаття Луки Луцева п. з. „Федір Дудко (1885-1962)".

... І то саме в час, коли Федір Дудко, розказавши про своє дитинство, став нам оповідати так мальовничо, з такою силою молодечого захоплення й любови про свою юність. Був він письменник краси, серця, правди і любови до України, до свого народу, і був це письменник знеслих поривів, неспокою. І цей неспокій, уже від дитинства, не дав йому закостеніти, зав'язнути в мертвецькій, московській казьонщині, байдуже: в царській „богоіскательности", у московському соціялістичному нігілізмі чи в большевицькій фальшивій і забріханій „всемірности".

Якраз став він нам спогадувати про час, коли він із етнічного українця прокидається до життя свідомого українця - державника, — як перо зламалося, як оте його рвучке серце припинилося.

Спогади — це незвичайно цікава ділянка літератури, в минулому й сучасному: відкриває ж автор свою душу, своє серце. А кожна інтелігентна людина зацікавлена тайнами душі свого ближнього. Чи був це близький наш приятель чи й чужий нам — політик, стратег, філософ, учений, письменник, мистець, то тайни людської душі приховані, недоказані думки, що колись виринали, незнані переживання, — кожного манять пізнати їх.

Не станемо наводити імен авторів, своїх і чужих, що вславилися своїми спогадами, що неодну незнану чи неясну справу висвітлили, що неодного навчили любити те минуле, що стало історією. Візьмемо таких наших літописців як Нестор, Самійло Величко, Григорій Грабянка; зокрема ці два сперлись у своїх творах на документи минулого, на листах, на звітах військовиків і на спогадах. За новіших часів знані мемуаристи: О. Коницький, Чикаленко, О. Кузьма, Кость Левицький.

Спогади Федора Дудка „Моя молодість": ми відчуваємо невимовний жаль, що вони недокінчені, що вони вриваються саме в найцікавіший час автора, але в них — в тих початих і нескінчених спогадах — від першого до останньаго рядка є такі проймливі сторінки сердешністю і любов'ю до своєї родини, до рідної Землі, до нашого побуту, до української культури й історії, що ми ще раз і ще раз читаємо їх.

Ці спогади повинні зацікавити зокрема нашу молодь, бо, читаючи їх, вона зрозуміє істину минулого; а пізнавши цю істину, наша молодь зрозуміє й велике наше сучасне на те, щоб творити наше нове, здорове майбутнє, що гряде.

Михайло Островерха

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Скрентоні і околиці

скликає

на неділю, 21 листопада 1965

в год. 2-ій по пол.

в приміщенню

UKRAINIAN COMMUNITY CENTER

440 Wyoming Street — Scranton, Pa.

ЗАГАЛЬНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

До участи в зборах зобов'язані предсідники, секретарі, касири і делеґати останньої конвенції наступних Відділів:

123, 144, 159, 162, 185, 187, 193, 208, 229, 280, 311, 403, 405, 406, 409, 411.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Справоздання з діяльности Округи
3. Вибір нової Управи.
4. Обговорення успішного закінчення передконвенційної кампанії для розбудови УНСоюзу.

У зборах візьмуть участь:

Йосип ЛИСОГІР, головний предсідник УНС

Степан ГАВРИШ, обласний організатор УНС

Закликаємо всі Відділи вислати своїх численних делеґатів, щоб ознайомитися з змінами введеними від 1-го липня ц. р. та й щоби спільно обдумати дальшу корисну працю для розбудови УНСоюзу.

Гостям раді.

ОКРУЖНА УПРАВА

МИХАЙЛО ФАРИНЯК

(Посмертна згадка)

Михайло Фариняк, останній із роду Фаринякiв із Сяніцького повіту, Західня Україна, помер на пістряка печінки 24-го серпня у Мунсон Медичному Заведенні. — Він жив у Траверс Сіті, Мишиґен.

Покійний був довголітним членом УНСоюзу, син Івана дяковчителя й шахтаря м'якого вугілля коло Монесен у Пенсилвенії.

Батько покійного був один із перших піонерів та основників УНСоюзу і сам зорганізував 109-ий Відділ УНСоюзу коло Монесан.

Батько покійного був знаменитим співаком і добрим організатором нових членів до УНСоюзу, тож і його син мав знання про Україну, її історію та визвольну боротьбу.

Покійний Михайло любив подорожувати, був у Німеччині, щоб бачити ще за життя українського професора й письменника Миколу Угрина Безгрішного.

Михайло інтересувався історією УСС-ів ще від 1914 року, де його шваґер Петро був на Тихій вулиці в Перемишлі при УСС під командою поручника Загайкевича та сотника Чмоли.

Покійний Михайло, ветеран першої світової війни, належав до Американських Леґіонерів, був істориком та бесідником своєї частини у Мишиґен тому і мав військову похоронну параду леґіонерів із салютом пострілів з армійських крісів, бо сам за життя належав до оркестри леґіонерів.

Покійний читав много книжок.

За свойого життя до відходу на пенсію, Михайло працював у Гудсон Компанії де був шеровцем, і фінансово державcя добре.

Жінка покійного була чеського роду. Її батьки поселилилися у Траверс Сіті, — рільничій і садівничій чеській оселі у Мишиґен.

Покійний, хоч тут роджений, був тої думки, що всі люди українського походження повинні обов'язково вчити своїх дітей української мови.

Покійний осиротив свою жінку Дайзу й чотири сестри: Катрусю Бандровчак, Антонину Яницьку, Марію Венґжин (Угрин) і Ганну Трофин.

Похорон відбувся при участі його приятелів і родини з Дітройту, Гемтреку, Єнн Арбор, Ескалаби, Ґрад Репідс і інших місцевостей.

Похорон відправив священик української католицької церкви з Гемтреку, о. Володимир Гавлiч і з римокат. церкви Р. В. Пасенно.

Так відходять на вічний спочинок останні із старої еміґрації наших людей із Західньої України, колишні піонери культурного й просвітнього руху.

Хай земля буде Тобі пером! Вічная пам'ять організаторам українськаго життя і руху в Америці.

П. У.В.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 19 ЛИСТОПАДА 1965 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 170 Відд. о год. 6 веч. в домівці УНДому. Всі справи зв'язані з членством УНС, просимо полагоджувати на зборах, які відбуваються регулярно, кожної 3-ої п'ятниці в місяці. — Д. Дидин, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Приймання вкладок 397-го Відділу відбудеться: в п'ятницю, 19 листопада під ч. 5020 Йорк Ровд від год. 7-8 веч., в суботу, 20 листопада під ч. 847 Н. Френклін від год. 3-4 по пол. — О. Штогрин, секр.

СУБОТА, 20 ЛИСТОПАДА 1965 р.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 117-ий Відд. в приміщенні Українських Католицьких Ветеранів, 33 Іст 7-ма вул., о год. 6-ій веч. — Управа.

ЧЕСТЕР, Па. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 156 Відд. о год. 7:30 веч. Просимо обов'язково прибути на збори. — В. Новак, секр.

АСТОРІЯ, Л. Ай., Н. Й. Місячні збори В-ва св. о. Николая — 5 Відд. о год. 7-ій веч. в церковній залі. На зборах буде звіт Контр. Комісії за останних 3 місяці. Просимо членство явитися. — Управа.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорноморська Січ — 14 Відд. о год. 7:30 веч. в Січовій залі. Проситься членство прибути. — М. П. Отрок, секр.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори В-ва св: Димитрія — 288 Відд. в год. 7-ій веч. в церковній залі. — А. Данилюк, предс., В. Загвоський, кас., Д. Мушастий, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. Допомове Т-во Дністер — 361 Відд. повідомляє, що місячні збори відбудуться о год. 7-ій веч. у власній домівці при 119 Ave. A. На зборах крім біжучих справ, будуть відчитані фінансовий та організаційний звіти. Хто не заплатив вкладки, має нагоду заплатити та відібрати ще дивідендові чеки. — В. Вишиваний, гол., М. Малетич, секр.

НЕДІЛЯ, 21 ЛИСТОПАДА 1965 р.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 206 Відд. в год. 1-ій по пол. в парафіяльній залі, 74 Гаррис Еве. — Управа Т-ва.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка — 83 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі Укр. Горож. Клюбу, 847 Н. Френклін Ст. Проситься всіх членів прибути на збори, а зокрема довгуючих прийти і заплатити залеглі вкладки. — Р. Карбівник, голова.

БРИДЖПОРТ, Конн. Збори Т-ва Укр. Січ — 59 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі під ч. 500 Галлет вул. Передконвенційні справи є до вирішення. Проситься вирівняти свої залеглості. Хто хоче бути делегатом — мусить приєднати нових членів. Беріться до праці. — Управа Т-ва.

БОФАЛО, Н. Й. Місячні збори В-ва св. о. Миколая — 127 Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі при Фільмор і Онейда вул. Побір вкладок відбувається щонеділі від год. 11:30. — І. Вула, гол., п-ні М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, кас.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. Місячні збори Т-ва Любов — 370-ий Відд. в шкільній кімнаті при українській кат. церкві, 565 Джордж Ст. Збірка вкладок від 9 до 12 рано. — В. Гіна, секр.

NEW HAVEN, Conn. "Lubow" Society, U.N.A. Branch 370, will hold monthly meeting in school room of Ukrainian Catholic Curch, 565 George St. Collection of dues from 9 A.M. to 12 Noon. — W. Gina, Secretary.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі під ч. 47 Говп Аве. Упоминається членів, щоби численно прийшли на збори. — Управа.

БЛАГОСЛОВЕННЯ

Поет Леонід Первомайський пише 29 жовтня в „Літературній Україні" спогади про вірменського письменника Аветіка Ісаакяна з нагоди 90-річчя з дня його народження.

Це було в березні 1943 року, коли Леонід Первомайський мав їхати на Воронізький фронт. „Кожна поїздка на фронт — рівняння з багатьма невідомими... Прощаючись, я подав йому (тобто А. Ісаакянові) руку. Він потримат її мить у своїй великій, по-старечому м'якій долоні, раптово стис і притягнув мене до себе. Я торкнувся устами його чисто виголеної щоки. Він благословив мене в дорогу старовинним звичаєм (тобто перехрестив — Ред.) — не знаю, чи вірив у нього. Мене стрясло до глибини душі те прощання, я вийшов, ні на кого не глянувши. Більше ми не зустрічалися".

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА В АМЕРИЦІ І КАНАДІ

(Закінчення зі сто. 2-ої)

журналістичної етики і на основах взаємної пошани та толеранції до чужих поглядів. З'їзд закликає працівників української преси неухильно дотримуватися у своїй важкій та відповідальній праці шляхетних засад журналістики західнього світу і її головного завдання: стояти на сторожі моральних, соціяльних та національних дібр своєї суспільности і свого народу.

3) З'їзд закликає українських журналістів до підвищення рівня української преси шляхом фахової, солідної і об'єктивної обслуги своїх читачів вірною інформацією і ідейним та доцільним морально-релігійним і політичним провідництвом.

4) Супроти факту, що дотеперішній ринок української преси в Америці та Канаді в цей час майже зовсім не поширюється, а, навпаки, поволі, але постійно звужується, З'їзд висловлює думку, що українська преса повинна звернути особливу увагу на українську молодь, яка виходить із шкіл та університетів і починає професійно працювати. Українська преса повинна всіма засобами намагатися притягнути якнайбільшу кількість цієї молоді в ряди своїх читачів та передплатників.

5) З'їзд констатує важкі і відповідальні обов'язки, а одночасно неспівмірно слабе в сучасних умовах матеріяльне забезпечення працівників української преси та звертає на цей невідрадний стан увагу видавців і цілої суспільности, а одночасно поручає Спілкам Українських Журналістів в Америці та Канаді між іншими завданнями дбати також про покращання матеріяльних умов праці своїх членів.

6) З'їзд вітає у рядах українських журналістів членів молодої української ґенерації і збільшення кількости українських жінок - журналісток, вбачаючи в щораз численнішій співпраці жіноцтва і молоді доказ життєздатности і запоруку тривалости української преси в теперішньому і на майбутнє.

(Кінець)

ТАРЗАН, ч. 5 531. Воллес втікає із скарбом.

—Все в порядку, рушаймо. — гукнув Воллес, коли прийшов до тубільців. — Перед нами довга дорога до узбережжя!

— Чи ви не збираєтеся зачекати на бвана Мореллі? — запитався провідник носіїв.

Воллес хитро усміхнувся. — На що вам цим турбуватися... Коли "я" вирішив втрое збільшити вам платні?